GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

KWARTAALBERICHT

2e KWARTAAL 2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Ontwikkelingen en resultaten 3

2.1. Bestuurlijk Overleg Leefomgeving levert mooie resultaten op 3

2.2. Samenstelling regioagendacommissie en dagelijks bestuur gewijzigd 3

2.3. Regiocongres Groei in balans op alle fronten geslaagd 4

2.4. Regionale agenda 2023-2024 en jaarstukken 2021 vastgesteld 4

2.5. Werken aan aanvraag Regio Deal 4

2.6. Vergroten bekendheid en samenwerking GMR nationaal en internationaal 4

3. Resultaten per opgave 5

3.1. Verbonden regio 5

3.2. Productieve regio 7

3.3. Circulaire regio 7

3.4. Ontspannen regio 8

3.5. Groene groeiregio 9

4. Tot slot 10

1. Inleiding

Over het eerste kwartaalbericht 2022 hebben ons veel positieve signalen bereikt. Dank daarvoor. We informeren u met dit tweede kwartaalbericht wederom op een toegankelijke wijze over de ontwikkelingen binnen de opgaven en rond het regiobureau. U leest allereerst de meest in het oog springende ontwikkelingen en resultaten van dit kwartaal. Vervolgens beschrijven wij de belangrijkste resultaten per opgave.

2. Ontwikkelingen en resultaten

2.1. Bestuurlijk Overleg Leefomgeving levert mooie resultaten op

€101 miljoen om de bereikbaarheid in de regio te verbeteren
Zoals in het vorige kwartaalbericht (paragraaf 2.2) werd vermeld, is de afgelopen maanden een aanvraag voorbereid voor het mobiliteitsfonds van het Rijk. Deze aanvraag is, in overleg met de gemeenten met versnellingslocaties uit de Woondeal en in samenwerking met de provincie, inmiddels ingediend.
In het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) is besloten dat er meer dan €101 miljoen in de bereikbaarheid van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) wordt geïnvesteerd. De investering van het kabinet zorgt ervoor dat regionale plannen voor 7.930 nieuwe woningen beter bereikbaar worden gemaakt en dat daardoor de plannen sneller kunnen worden uitgevoerd. De subsidieaanvragen voor Arnhem-Zuid centrum, Spoorzone Arnhem-Oost, Duiven, Nijmegen Kanaalzone (Dukenburg en Winkelsteeg) en het Stationsgebied van Nijmegen zijn gehonoreerd. Dat de aanvraag voor Duiven is goedgekeurd is bijzonder; alle subsidies zijn verder naar de steden gegaan. Er zijn ook aanvragen van gemeenten in onze regio niet gehonoreerd. We zoeken naar mogelijkheden ook hier de gevraagde subsidie voor binnen te halen, hoewel dit niet makkelijk zal zijn. Het is de verwachting, dat het Rijk de volgende ronde aanvragen alleen voor grootschalige woningbouwgebieden zal openstellen.

Spoorzone Arnhem-Oost grootschalig woningbouwgebied
Tijdens het BOL in juni is ook de Spoorzone Arnhem Oost toegevoegd aan de lijst met grootschalige woningbouwgebieden in Nederland. Dit is het resultaat van een succesvolle lobby vanuit de GMR en de gemeente Arnhem. Dit betekent dat dit gebied nu net als 16 andere gebieden in Nederland, in aanmerking komt voor budgetten die speciaal voor deze gebieden zijn gereserveerd op de Rijksbegroting. Tot die 16 gebieden behoren in onze regio Nijmegen Stationsgebied en Winkelsteeg. Gemeente Arnhem kan nu de Spoorzone ontwikkelen tot een aantrekkelijk gebied voor wonen en werken. Met daarbij een goede inpassing van de zogenaamde “spoorknoop” en het spoor-emplacement.

2.2. Samenstelling regioagendacommissie en dagelijks bestuur gewijzigd

Na de verkiezingen vonden en vinden uiteraard wijzigingen in de samenstelling van een aantal gremia plaats. Op 23 mei kwam de regioagendacommissie (RAC) voor het eerst in de nieuwe samenstelling bij elkaar. Op 27 juni volgde een tweede bijeenkomst. Onder de huishoudelijke zaken was de benoeming van de heer Wimer Heemskerk als voorzitter en de heer George van der Woude als secretaris. Daarnaast stonden in beide RAC-vergaderingen actuele onderwerpen op de agenda. De adviezen aan het algemeen bestuur (AB) zijn in hun eerstvolgende vergadering geagendeerd.

In haar eerste vergadering heeft het AB burgemeesters Nelly Kalfs (Lingewaard), Hubert Bruls (Nijmegen) en Lucien van Riswijk (Zevenaar) gekozen als lid van dagelijks bestuur (DB). De heer Bruls is door het AB wederom aangewezen als voorzitter en de heer Van Riswijk als zijn plaatsvervanger. In de eerste DB-vergadering wordt besloten over de verdere portefeuilleverdeling. Door het AB is eerder dit jaar een samenstellingscommissie benoemd. Deze bestaat uit mevrouw Van der Meijs en de heren Bruls, Slinkman en Sluiter. De commissie heeft als taak met een voordracht te komen aan het AB voor de vijf bestuurlijk opdrachtgevers en samen met deze opdrachtgevers de

bestuurlijk opgaveteams (BOTs) op een evenwichtige wijze te bemensen. Door de voortgang van de collegeonderhandelingen in de gemeenten is dit proces vertraagd. Om de bestuurlijke aansluiting en sturing van de opgaven te borgen, is aan het AB op 6 juli voorgesteld en zo besloten om voor vier opgaven al bestuurders aan te wijzen.

2.3. Regiocongres Groei in balans op alle fronten geslaagd

Met zo'n 300 deelnemers, twee topsprekers en een gevarieerde inhoud waren alle ingrediënten voor een succesvol eerste regiocongres van de GMR vrijdag 10 juni ruimschoots aanwezig. Een bijzonder geslaagd event in een prima sfeer volgens de deelnemers in de Lindenberg in Nijmegen. Het congres is een realistisch, kritisch en optimistisch jaarlijks evenement. Het maakt duidelijk wat de opgetelde kracht en het vermogen van de samenwerking van achttien gemeenten is. Het was een mooi moment om te kijken waar we staan. En om in gesprek te gaan. We kijken vanuit diverse invalshoeken naar onszelf en laten anderen naar ons kijken. De werksessies gaven inspiratie voor de thema's waaraan we als regio samenwerken. Uitgebreide verslaglegging vindt u op onze website.

2.4. Regionale agenda 2023-2024 en jaarstukken 2021 vastgesteld

Medio april is de eerste meerjarige regionale agenda (en begroting) aangeboden aan de gemeenten met de uitnodiging een zienswijze in te dienen. De periode om een zienswijze in te dienen liep tot eind juni. Mede door de inzet van raadsleden, ondersteund door de griffiers, heeft de regionale agenda in alle gemeenten veel aandacht gekregen. Zo vond op 2 juni, in nauwe samenwerking met de griffiers, een consulteerde radenbijeenkomst plaats over de regionale agenda. De ontvangen zienswijzen zijn door het regiobureau samengevat in een zienswijzenota en van een advies voorzien. Deze nota en een aangepaste regionale agenda 2023-2024 is eind juni aan het AB aangeboden voor haar vergadering van 6 juli 2022.
Hetzelfde proces is doorlopen met de jaarstukken 2021 en het voorstel voor de inzet van het rekeningresultaat over 2021.

2.5. Werken aan aanvraag Regio Deal

Samen met The Economic Board, de provincie en het Rijk, werken we momenteel aan een aanvraag voor een Regio Deal. Een Regio Deal is een instrument van het Rijk. Bij Regio Deals werken Rijk en regio als partners samen om belangrijke opgaven in Nederland aan te pakken en 'de brede welvaart' (i.e. alles wat mensen van waarde vinden) in de regio te vergroten. Dit is dus voor iedere regio iets anders. Op 23 juni is tijdens een bijeenkomst de nodige inspiratie opgedaan en zijn hiervoor voorstellen verzameld. Gemeenten waren tijdens deze bijeenkomst ruim vertegenwoordigd. Half november moet de aanvraag ingeleverd worden. Samen met gemeenten en andere partijen, zoals onderwijsinstellingen, gezondheidszorg en bedrijven, wordt de aanvraag ontwikkeld. De tijd is erg kort, we doen ons uiterste best om een aanvraag te ontwikkelen die herkenbaar is voor onze regio.

2.6. Vergroten bekendheid en samenwerking GMR nationaal en internationaal

Den Haag
De inzet van het Public Affairs Team stond in het tweede kwartaal in het teken van de voorbereidingen van de bestuurlijke regioreis 2022 die op 7 en 8 juli plaatsvond in Den Haag en Rotterdam. Met name de inhoudelijke voorbereidingen en afstemming met de ministeries van Economische Zaken en Klimaat, Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties (BZK), het havenbedrijf Rotterdam en de organisatie van het diner met belangrijke Haagse stakeholders hadden een directe relatie met de regionale lobbydoelstellingen.

Het tweede kwartaal was een drukke periode in politiek Den Haag. Na het officiële aantreden van het Kabinet Rutte IV in januari, kregen de plannen van het nieuwe kabinet duidelijkere contouren. De belangrijkste Kamerdebatten voor onze opgaven over mobiliteit, woningbouw, circulariteit en Regio

Deals zijn gevolgd. Vanuit de regio is gelobbyd in aanloop naar diverse debatten. We organiseerden gesprekken met het ministerie van BZK (Regio Deal) en met de Kamerleden Van Ginneken (D66), Bouchallikht (GL), Haverkort (VVD) en De Groot (VVD). Dit heeft geleid tot meer aandacht voor uitdagingen van de regio op bereikbaarheid, onze Woondeal en circulaire innovaties. Ook heeft de regio een werkbezoek voor Kamerleden medegeorganiseerd over goederenvervoer door de regio.

Last but not least heeft Public Affairs de coördinatie van de regionale input voor het jaarlijkse internationale Planertreffen (dit jaar in Wenen) op zich genomen. Het Planertreffen is een internationaal podium voor planologen en stedenbouwkundigen en wordt aan Nederlandse zijde getrokken door het ministerie van BZK.

Brussel
In het afgelopen kwartaal zijn in het Interreg NWE-programma drie conceptvoorstellen ingediend, waarin de GMR als projectpartner optreedt. Het gaat om voorstellen over hernieuwbare energie, CO2-beprijzing en het groen-blauw raamwerk met partners uit o.a. Ierland, Frankrijk, Duitsland en België. De eerste evaluatie wordt na de zomer verwacht. Bij een positief besluit, kunnen vervolgens definitieve projectaanvragen worden ingediend.
Daarnaast is vanuit de GMR en Slim & Schoon Onderweg toegewerkt naar deelname in een omvangrijk Horizon EU project. Dit project is gericht op het ontwikkelen, testen en opschalen van deelmobiliteit in de bredere regio op basis van de aanpak van campus Heijendaal. Indiening van dit project staat gepland voor tweede helft 2022.

De regio is ook succesvol in nieuwe EU-programma's. Het grootschalig waterstofproject Hy2Market is in het Europese I3-programma goedgekeurd (Interregional Innovation Investments). In dit project wordt geïnvesteerd in Europese waterstofketens, waaronder die in Noord- en Oost-Nederland. Aan dit project nemen twee regionale bedrijven deel. Binnen hetzelfde I3-programma is ook een voorstel goedgekeurd waarin Rijnstate met Europese partners werkt aan virtuele zorg. Vanuit de regio is flink geïnvesteerd in Europese netwerken op Health en Energy. En daar komen nu ook resultaten uit.

Tot slot is de GMR voor de komende twee jaar herkozen in de board of directors van het Europese circulaire economie netwerk ACR+ en is een nieuw kantoor in Brussel in gebruik genomen. Bureau Brussel is sinds begin april te vinden aan Square de Meeus 1.

Duitsland
De Groene Metropoolregio zet versterkt in op de samenwerking met Duitsland, onder meer in het kader van de Regio Deal. De afgelopen maanden zijn verschillende gesprekken gevoerd met partners aan Duitse zijde. Onder meer het Regionalverband Ruhr, de Businessmetropole Ruhr, de Niederrheinische Industrie- und Handelskammer, Stadt Bottrop en het Wasserstoffnetzwerk Ruhr. Naast samenwerking in verband met de Regio Deal, kan met deze partners ook toegewerkt worden naar gezamenlijke Nederlands-Duitse projectvoorstellen. Daaronder in het programma Interreg VI A Deutschland-Nederland dat in april van start is gegaan.
Ook is deelgenomen aan de jaarlijkse Grenslandconferentie, die wordt georganiseerd door het ministerie van BZK en Nordrhein-Westfalen. De volgende editie van de Grenslandconferentie vindt in 2023 in Nijmegen plaats.

3. Resultaten per opgave

3.1. Verbonden regio

Spoorcorridor Utrecht-Arnhem-Duitse grens, op weg naar 1 keer per uur een ICE!
De spoorcorridor Utrecht-Arnhem-Duitse grens (voorgeen A12 spoorcorridor) heeft voortdurend onze volle aandacht. Sinds december rijden er zes in plaats van vier intercity's tussen Utrecht en Arnhem. Helaas door o.a. personeelstekorten bij de NS, is onlangs weer afgeschaald naar vier intercity's per uur.

De corridor is echter niet alleen van belang voor het inter- en nationale spoorverkeer, maar ook van groot belang voor de regionale bereikbaarheid. Voor het komende Bestuurlijke Overleggen (BO) MIRT wordt waarschijnlijk voorgesteld om een MIRT onderzoek te starten voor deze corridor. In het onderzoek van IenW is aangegeven dat de ICE één keer per uur gaat rijden, het streven is nog steeds zes tot acht intercity's per uur tussen Utrecht en Arnhem, de Regioexpress naar de Achterhoek zit in de plannen, evenals de aanpak van de gelijkvloerse spoorkruising in Arnhem-Oost. Wat er volgens ons onvoldoende inzit, is de relatie met de verstedelijkingsopgaven en regionale bereikbaarheid. Gewenste nieuwe stations (Ede-West, Arnhem-Oost en Zevenaar-Oost) zijn door het Rijk geschrapt uit de plannen. Dit laatste heeft erin geresulteerd dat Foodvalley en GMR hierover een gezamenlijke brief hebben gestuurd aan staatssecretaris Heijnen van IenW. Een reactie is nog niet ontvangen. Dit dossier blijft onverminderd onze lobby-inzet vragen.

Nieuw programma Slim & Schoon Onderweg
Na het opheffen van de coronamaatregelen, kwam de samenleving weer op gang. Vooral het vervallen van het thuiswerkadvies heeft ertoe geleid dat het weer drukker is op de wegen. En dat files weer terugkeren. Terwijl veel kantoorpersoneel nog steeds deels thuiswerkt en de bezetting in het openbaar vervoer (OV) ook nog niet op het oude niveau is. Voor Slim & Schoon Onderweg betekent het dat werkgevers weer meer interesse krijgen om mee te werken, logistieke bedrijven meer bereid zijn om te investeren in schoon vervoer en campagnes weer op volle kracht kunnen draaien.

Het huidige programma Slim & Schoon Onderweg loopt van 2019-2022. Dit is dus het laatste jaar van het huidige programma. De opgaven blijven, dus de behoefte aan gedragsmaatregelen en duurzame mobiliteit ook. Daarom is het Bestuurlijk Overleg Mobiliteit Arnhem Nijmegen (BOM) akkoord gegaan met het plan van aanpak voor het maken van een nieuw programma voor de komende jaren. Dit wordt de komende maanden gemaakt en daar worden uiteraard ook de gemeenten uit de regio bij betrokken.

Ambitiedocument Snelfietsroute VeluweWaalpad gereed
In opdracht van de GMR en vijf betrokken gemeenten (Nijmegen, Overbetuwe, Lingewaard, Renkum en Arnhem) is het ambitiedocument "Verstedelijking op de fiets" opgesteld. In een later stadium is ook provincie Gelderland aangehaakt.
In dit ambitiedocument geven de partijen aan dat zij gezamenlijk de ambitie hebben om een nieuwe snelfietsroute tussen Arnhem-West, Schuytgraaf, Elst, Lent en Nijmegen te realiseren. Deze snelfietsroute, VeluweWaalpad geheten (voorheen Westflankroute) wordt als dé belangrijkste drager van de nieuwe verstedelijking gezien in het middengebied van de regio. De fiets als serieus, duurzaam alternatief voor de auto.
Het ambitiedocument is op 13 juli ondertekend door de gedeputeerde, in aanwezigheid van de andere vijf gemeenten en de GMR. Het ambitiedocument gaan we gebruiken voor de lobby richting het Rijk, onder andere in ons regionale voorstel versnellingslocaties. Ook ligt er een nadrukkelijke relatie met afspraken over de gebiedsaanpak A325-N325.

Multimodaal model om betere voorspellingen te kunnen maken over de bereikbaarheid van de regio
Het wegennet en het spoornetwerk in onze regio zijn zwaar belast. Dit is vergelijkbaar met het westen van het land. Dat blijkt onder andere uit de Mobiliteitsanalyse die onlangs in opdracht van de GMR is uitgevoerd. In deze laatste multimodale-analyse is vooral gekeken wat de toekomstige verstedelijkingslocaties - en met name de ligging van deze locaties - betekent voor de toekomstige bereikbaarheid van onze regio. Uit dit onderzoek komt naar voren dat de ambitie om 60.000 woningen te bouwen en onze economie mee te laten groeien met het aantal woningen, forse ingrepen vereist in ons mobiliteitssysteem.
Naast onderzoeken hebben we sinds juni ook de beschikking over een nieuwe tool, die we hiervoor kunnen gebruiken: het multimodale model. In het kort komt het erop neer, dat we met dit model de effecten van een te treffen maatregel, bijvoorbeeld de aanleg van een fietsbrug, voor alle modaliteiten (auto, OV, fiets) in beeld kunnen brengen.

Zorgen over afschaling OV
Voor de hele regio geldt dat het OV (spoor en bus) onder grote druk staat door financiële problemen door COVID en personeelstekorten bij vervoerders. Het afschalen (minder treinen en bussen) is al aan de orde of dreigt binnenkort. Namens de regio heeft wethouder Sluiter van Lingewaard ingesproken bij Provinciale Staten om onze zorgen over deze verschraling van het OV kenbaar te maken.

3.2. Productieve regio

Human Capital Agenda vastgesteld
We hebben de Human Capital Agenda vastgesteld. Deze is samen met The Economic Board en de provincie opgesteld. Hier zijn veel stakeholders bij betrokken; er is veel draagvlak voor deze agenda. De arbeidsmarkt is momenteel niet in balans: bedrijven kunnen moeilijk goed gekwalificeerd personeel vinden. Dit wordt als een van de grootste problemen voor de toekomst gezien. Na het vaststellen van de agenda wordt nu gewerkt aan een Human Capital Akkoord. De eerste gesprekken hierover vinden al plaats. Er worden rondom diverse thema's werktafels ingericht om dit verder uit te werken. In dit akkoord maken we afspraken over wat de partijen bijdragen, welke resultaten worden voorzien en wie welke rol daarin heeft. Eind dit jaar moet het Human Capital Akkoord klaar zijn voor besluitvorming.

Economie van de Toekomst
We hebben nog geen zicht op hoe onze economie er in 2040 uitziet. En dus ook niet welke ruimtelijke claims dit met zich meebrengt. Dit is voor de Verstedelijkingsstrategie wel van belang. Daarom zijn we begin dit jaar een onderzoek gestart: Economie van de Toekomst. Na de zomer bespreken we dit met de nieuwe bestuurders van de Productieve regio en de Groene groeiregio met besluitvorming in oktober van dit jaar.

Bijdrage provincie aan duurzame werklocaties
Voor vergroening van werklocaties hebben we concrete afspraken gemaakt met de provincie over onze inzet. Er is een plan van aanpak gemaakt, gericht op het vergroenen van particuliere kavels op onze werklocaties. De provincie heeft de bereidheid uitgesproken hierin financieel te participeren met €30.000.

Zoals is opgenomen in de regionale agenda 2022, zijn we daarnaast bezig met de volgende projecten:

- Economische Monitor, met oplevering in het derde kwartaal.
- Start van een onderzoek om het financieringslandschap voor het MKB zichtbaar te maken. De eerste resultaten volgen volgend kwartaal.
- Start Programma Toekomstbestendig Ondernemer (screening 75 ondernemers op toekomstbestendigheid). Ook hier verwachten we de eerste resultaten in het derde kwartaal.
- Eerste inventarisatie van initiatieven in de regio voor verduurzaming van brandstoffen voor de logistiek. Initiatieven vanuit overheden zijn in kaart gebracht en in samenwerking met partners hebben we zicht op lopende pilots in het bedrijfsleven. Verdere inventarisatie in het private domein is nu bezig; we zetten zoveel mogelijk in op verbinden en kennisdelen, zowel regionaal als Euregionaal.

3.3. Circulaire regio

Circulaire bouw en infrastructuur
Er is een duo aanjagers voor circulair & conceptueel bouwen geworven. In het eerste kwartaal is de circulaire impactladder opgeleverd. Daarmee kunnen opdrachtgevers en bouwers de circulariteit van woningbouwprojecten inzichtelijk maken. De impactladder is ook een hulpmiddel om circulair bouwen in de hele bouwketen te implementeren. De aanjagers zijn nu bezig om woningbouwprojecten te verzamelen waar de circulaire impactladder gebruikt gaat worden. De belangstelling hiervoor is groot! In het eerste kwartaal startte de leerkring Conceptueel & Circulair Bouwen. Deze is nu door de eerste groep voltooid. De verscheidenheid van de groep deelnemers was vrij groot. De deelnemers zijn positief over de leerkring en vinden dat die bijdraagt aan hun kennis en mogelijkheden om circulair en conceptueel bouwen in hun eigen omgeving toe te passen.

In het project rondom circulair opdrachtgeverschap in de Grond-, Weg- Waterbouw (GWW) heeft een tussenevaluatie plaatsgevonden. Dit geeft aanleiding om voor de tweede fase van het project (2022-2025) af te wijken van het uitvoeringsprogramma uit 2020. Circulaire GWW vergt een verandering in denken en doen en het breed gevoelde gebrek aan capaciteit vergroot de drempel voor verandering. Met de aanpassing van het circulaire GWW-project proberen we die drempel te verlagen.

Grondstoffen en ketens
De bouw van een platform en netwerk voor samenwerking voor inkopers om circulair en toekomstbestendig in te kopen is gestart. Het gaat om bedrijfskleding, catering, kantoorinrichting, bouw, kantoorartikelen, groenvoorziening en ICT.

Water en klimaatadaptatie
In het eerste kwartaal van 2022 is een kennissessie 'Klimaatbestendige gemeenten' georganiseerd. Deze kennissessie had als doel om kennis te delen met de deelnemers en richting te vragen waar binnen de thema's voor het speerpunt Water & klimaatadaptatie aan gewerkt moet worden. Met de resultaten is in het tweede kwartaal gewerkt aan een startnotitie. Die dient als basis voor een aantal uit te voeren projecten. We willen dit jaar het eerste gezamenlijke project opzetten.

Energietransitie, succesvolle aanbesteding inkoop gas
We hebben de aanbesteding van de gezamenlijk inkoop van gas succesvol kunnen afronden. Met Eneco hebben we een partij gevonden die ons vanaf 1 januari 2023 gaat helpen om geleidelijk de overstap naar duurzaam opgewekt gas te maken.
Het vijfde sanctiepakket van de EU dwong ons uit te zoeken of we al vanaf 10 oktober het lopende contract met Gazprom moeten opzeggen. We zoeken nu uit of we al eerder bij Eneco kunnen starten of dat we bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) een ontheffingsaanvraag gaan indienen.

Voortgang Regionale Energie Strategie
Met de Regionale Energie Strategie (RES) werken we aan duurzame elektriciteit, duurzame bovenlokale warmte voor de opgave aardgasvrij en de bijbehorende infrastructuur. Voor een positief besluit voor een extra bijdrage van gemeenten hebben we een zienswijzeprocedure gevoerd.
We zijn gestart met het regionaal milieueffectenonderzoek (plan MER) van de RES, in het bijzonder de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD).
We hebben op verzoek van de provincie deelgenomen aan het opstellen van het plan van aanpak Gelderse Energie Infrastructuur Strategie (GEIS). De provincie heeft dit opgepakt samen met de RES-regio's en netbeheerders. Doel is te komen tot samenwerking op programmering (wanneer komt wat waar) en prioritering (waar eerst) van energie-infrastructuur. Aanleiding zijn knelpunten in de ontwikkeling van de huidige energie-infrastructuur (netcongestie).

3.4. Ontspannen regio

Binnen de opgave Ontspannen regio is op alle vier speerpunten voortgang geboekt.

Duurzaam toerisme
Provinciale Staten heef ruim €500.000 beschikbaar gesteld voor het wandelnetwerk in de regio. Samen met eenzelfde investering van de deelnemende regiogemeenten, betekent dit een forse investering in ons wandelnetwerk. We gaan hiermee het wandelnetwerk verbeteren, uitbreiden, zorgen voor goede informatie voor de wandelaar en voor een goede aansluiting op de gebieden in en buiten onze regio, die al een goed wandelnetwerk hebben. Dat helpt om meer bezoekers naar de regio te trekken, die bezoekers beter over de regio te verspreiden en om de regio beter te profileren. Visit Arnhem Nijmegen, belangrijke partner in ons routebureau, gaat dan aan de slag om de uitvoering, samen met gemeenten en GMR, te coördineren. Ook bepalen we de komende tijd hoe we het wandelnetwerk gaan beheren en onderhouden en wie daarin welke rol heeft.

Daarnaast zijn we gestart met het vitaliteitsonderzoek. We werken nauw samen met de provincie, die de helft van dit onderzoek betaalt. Het onderzoek levert ons een beeld op van de vitaliteit van de toeristische sector in onze regio en hoe het aanbod aansluit bij de vraag en bij bepaalde doelgroepen (leefstijlenonderzoek). Met dat in de hand, kunnen we gericht stimuleren dat de kwaliteit van het toeristisch aanbod, afgestemd op de vraag, nog beter wordt. Maar het blijft niet bij onderzoek en inzicht alleen. De bedrijven die deelnemen krijgen, als zij dat willen, een beknopt advies op maat over hoe zijn hun bedrijf nog vitaler kunnen maken.

Het onderzoek naar verhaallijnen nadert de afrondingsfase. In september willen we graag met alle betrokkenen in gesprek over wat hieruit komt en wat dit betekent voor de profilering en marketing van onze regio.

Bruisende binnensteden, krachtige kernen
Bij het speerpunt Bruisende binnensteden, krachtige kernen is inmiddels een concept-atlas klaar, met een analyse van het netwerk van voorzieningen in onze regio. Met de informatie uit deze atlas, willen we het gesprek voeren met bestuurders en centrummanagers over wat dit betekent voor de toekomst van onze kernen en voor de rol die de regio hierin kan spelen. We hadden dit graag voor de zomer gedaan, maar door de bestuurswisselingen, hebben we hier pas op de plaats moeten maken. In het najaar pakken we dit op.

Groen-blauw raamwerk
Het speerpunt groen-blauw raamwerk heeft een tussenrapportage opgeleverd met kansen voor ontwikkeling van natuur, water, landschap en cultuurhistorie. Deze tussenrapportage is gebruikt om daar waar mogelijk, het raamwerk al mee te nemen in de gebiedsuitwerkingen van de verstedelijkings-strategie. We gebruiken de zomervakantie om de tussenrapportage uit te werken tot een eind-rapportage. We maken daarbij een aantal deeluitwerkingen van kansrijke mogelijkheden. Voor versterking van natuur, water, landschap en cultuurhistorie. Deels ook in combinatie met andere ruimtevragers. Maar we vinden het ook belangrijk om aandacht te hebben voor natuur- en landschaps-ontwikkeling an sich.

Cultuur
De provincie heeft positief besloten over de bijdrage van €1.300.000 voor ons om de culturele sector te versterken. We zijn al druk bezig om dat geld te investeren in vijf actielijnen, die we in ons uitvoeringsplan hebben benoemd:
1. Innovatie van productie en presentatie: welke nieuwe manieren zijn er om nieuw publiek te bereiken en meer mensen mee te laten doen?
2. Professionalisering: wat kunnen culturele instellingen doen om effectiever en efficiënter te werk te gaan?
3. Amateurkunst en vrijwilligersbeleid.
4. Cultuureducatie.
5. Verhaallijnen.

Zo willen we zorgen dat mensen nu en in de toekomst kunnen blijven genieten van cultuur en cultuur-historie en ook zelf cultuur kunnen blijven maken.

3.5. Groene groeiregio

De Groene groeiregio stond dit kwartaal in het teken van intensieve gesprekken met Rijk en provincie over de actualisatie van de Woondeal (Nationale Bouw- en Woonagenda). Maar ook over de aanvraag voor het mobiliteitsfonds en gesprekken over doorontwikkeling van de Verstedelijkingsstrategie (VS) en het Verstedelijkingsakkoord.

Daarnaast hebben wij in deze periode vier gecombineerde raadsbijeenkomsten georganiseerd voor de gebiedsuitwerkingen van de VS ANF (Arnhem Nijmegen Foodvalley). Voor het eerst zijn (nieuwe) raden in een gebied samengekomen om het met elkaar te hebben over de belangrijkste thema's die de komende jaren noodzaken tot een samenwerking op de ruimtelijke ordening van het gebied. Wat

ons betreft een mooi startpunt voor een verdere, meer professionele samenwerking in 2023 en verder. Hiervoor werken we samen met de gebiedstrekkers een aanpak uit.

Tot slot zijn we in deze periode ook gestart met onze ‘lange termijn toekomstverkenning’. Dit doen we samen met de WUR (Wageningen University & Research). Daarbij kijken we naar onze regio in 2120, om vervolgens van daaruit ook terug te redenen naar het hier en nu. Op het regiocongres van 10 juni (zie paragraaf 2.3) zijn twee themasessies georganiseerd met de WUR.

Meer specifieke zaken:

- Uitvoering flexpool: zestien projecten bij twaalf gemeenten, ondersteunging met expert op complexe gebiedsontwikkelingen, inclusief leersessies voor alle achttien gemeenten.
- Afronding gebiedsuitwerkingen ten behoeve besluitvorming gemeenten. Hiertoe zijn georganiseerd:
    - Webinar VS.
    - Raadsinformatiebijeenkomsten per deelgebied.
    - Bestuurlijke overleggen per deelgebied.
- Bijeenkomsten van de publiek private tempotafel Versnelling en continuïteit
- Uitvraag opgesteld voor nieuwe procesregisseurs voor wonen & zorg en voor internationale medewerkers.
- Ambtelijke themasessie over instrumentaria om te sturen op betaalbare woningen, zoals opkoopbescherming, doelgroepen verordening.

4. Tot slot

Het tweede kwartaal is onverminderd hard gewerkt aan de opgaven en aan alles dat nodig is aan de start van een nieuwe bestuursperiode. We maakten kennis met een grote groep nieuwe bestuurders en nieuwe raadsleden. In de tweede helft van dit jaar staat nog veel te gebeuren. We noemen de aanvraag Regio Deal, het Verstedelijkingsakkoord met het Rijk, maar ook concrete projecten binnen de vijf opgaven gaan het nodige opleveren voor de regio.

In september presenteren we de eerste financiële tussenrapportage, met een vooruitblik naar de tweede helft van 2022.
Eind oktober ontvangt u het kwartaalbericht over het derde kwartaal van 2022.

Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst
info@groenemetropoolregio.nl
www.groenemetropoolregio.nl

26-07-2022